2 2020ལོའི་ཟླ་3ཚེས་31 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར།

ཟླ་གསུམ་པར་དཔྱིད་དཔལ་རབ་ཏུ་བཞད་དེ་རྩི་ཤིང་་་་
མ་ལུས་སྔོ་ལྗང་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེ་་་་་་་་་་་་
འདབས་སུ་གནས་པའི་སྟག་རྩེ་ཆུས་བདེ་ཆེན་གྲོང་རྡལ་པད་་
ནག་གྲོང་ཚོར་གྲོང་ཚོའི་འགྲོ་ལམ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཁོད་སྙོམས་པ་་་་་་་་
དང་བོད་བཟོའི་གྲོང་མིའི་སྡོད་ཁང་གསར་པ་གསར་རྐྱང་་་་་་
སྟར་པ་དང་སྟར་པ་བྱས་ཏེ་འགྱིང་ངེར་གནས།ཧ་ཅང་་་་་་་་་
མཛེས་པའི་བོད་བཟོའི་སྒོ་ར་ཞིག་ཏུ་ལོ་74ལ་སླེབས་པའི་་་་་་་
བགྲེས་སོང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་རབ་ཏུ་བཞད་པའི་མེ་ཏོག་ལ་
གཡོག་བྱེད་བྱེད་བཞིན་འདུགབགྲེས་སོང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཁྱིམ་གྱི་བརྐོས་དག་ལ་་་་
མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཟབ་མོ་ལྡན་པ་དང་ཚོམས་ཆེན་གྱི་་་་་་་་
ཁྱིམ་སྤྱོད་གློག་ཆས་སྣ་ཚོགས་དང་བོད་བཟོའི་ཁྱིམ་ཆས་གང་་
དགོས་ཚང་མ་འཛོམས་འདུགབགྲེས་སོང་བློ་བཟང་དོན་་་་་
གྲུབ་ཀྱིས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་གསར་འགོད་པར“སྲིད་་་་་་་་་
གཞུང་གིས་བདེ་སྡོད་ལས་གྲྭ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་ང་ཚོར་རྒྱ་
ཆེ་ལ་དཀར་ཆ་དོད་པའི་སྡོད་ཁང་གསར་པ་སྐྲུན་རོགས་བྱས་
པས། འཚོ་བའང་ཇེ་ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད།འགྱུར་ལྡོག་འདི་་་
དག་དེ་སྔ་བསམ་བློའང་འཁོར་མི་ཕོད་པ་ཞིག་རེད”ཅེས་་་་་་་
བཤད། པད་ནག་གྲོང་ཚོའི་གྲོང་མིའི་སྡོད་ཁང་ནི་བོད་དུ་་་་་
ཞིང་འབྲོག་པའི་བདེ་སྡོད་ལས་གྲྭ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་པའི་་་་་་
མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཞིག་རེད་ལ།དམངས་ལ་དོན་དངོས་བཅུ་་་
སྒྲུབ་པའི་གྲས་ཤིག་ཀྱང་རེད།རིམ་རྩིས་ལྟར་ན་མིག་སྔར་་་་་
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་པ་ཁྲི་230ལྷག་ཙམ་གྱི“སྡོད་་་་་་་
ཁང་གསར་པའི་ཕུགས་འདུན”བསྒྲུབས་ཡོད།
ཟླ་3ཚེས་28ཉིན་ནི་བོད་ཀྱི“ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་་་་་་་་་
བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོ”ཐེངས་61པ་་་
ཡིན་པ་དང་1959ལོའི་དཔྱིད་ཀར་ཀྲུང་དབྱང་གིས་བོད་ལ་་
དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་བོད་རྙིང་པའི་མུན་་་་་་་
ནག་གི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་རྩ་་་་་་
མེད་བཏང་བ་རེད།སྐབས་དེ་དུས་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལོ་་་་་

13ལ་སླེབས་མ་ཐག་ཡིན་ཞིང་།ཁོ་པ་་་
ཞིང་བྲན་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་་་་་
དང་ཁོང་གིས་སྐབས་དེ་དུས་གྲོང་མི་་་་་་
ཚོས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་ས་ཞིང་གི་་་་་་
གན་རྒྱ་མེར་བསྲེགས་པའི་རྣམ་པ་ནམ་་
ཡང་བརྗོད་ཐབས་བྲལ།
སྟག་རྩེ་ཆུས་ལ་ལྷ་སའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་གནས་པའི་ལེགས་་་
ཆ་ལྡན་ཡོད།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ས་གནས་དེ་གའི་སྲིད་་་་་་་་
གཞུང་གིས་གཟིགས་སྐྱོང་སྲིད་ཇུས་དང་བྱེད་ཐབས་སྣ་་་་་་་་་་་
ཚོགས་སྤྱད་དེ་ཞིང་འབྲོག་པ་ཚོར་སྔོ་ཚལ་འགྱིག་ཤོག་དྲོད་་་་་
ཁང་བསྐྲུན་ནས་ཁྱད་ལྡན་འདེབས་འཛུགས་བྱེད་དགོས་་་་་་་་
པའི་ལྕག་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།བགྲེས་སོང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་་
གྲོང་ཚོའི་འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་འདེབས་འཛུགས་མཉམ་ལས་་་་་་་
ཁང་ལ་ཞུགས་ནས་འགྱིག་ཤོག་དྲོད་ཁང་སྟར་པ་ཁ་ཤས་་་་་་་་་
འགན་གཙང་བླངས་པ་དང་བུ་ཚེ་རིང་དབང་འདུས་ཀྱིས་་་་་་
ཆེད་ལས་ལག་རྩལ་པའི་ས་ནས་འདེབས་འཛུགས་ལག་རྩལ་་་
སྦྱངས་པས་ལོ་གཅིག་ལ་ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་ལྔ་དྲུག་ཡོང་གི་་་་
ཡོད།
ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁེ་གསུམ་སྡེ་ཁུལ་ལ་བོད་ཀྱི“དམངས་
གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་གྱི་གྲོང་ཚོ་དང་པོ”ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
ཟླ་3ཚེས་28ཉིན་གྲོང་མི་ཚོས་གཟབ་མཆོར་ལེགས་པར་སྤྲས་
ཏེ་མཉམ་དུ་རང་ཉིད་ལ་བདག་པའི་དུས་ཆེན་དགའ་གཏོང་་
བྱས་པ་རེད།ལོ་73ལ་སླེབས་པའི་བགྲེས་སོང་བསོད་ནམས་
དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་ལོ་3ལ་སླེབས་པའི་ཡང་་
ཚ་རྩེད་འཇོར་རོལ་སར་ལྟ་བཞིན“ང་ལོ་8ནས་བཟུང་ཞོགས་
སྔ་ལངས་དང་དགོང་ཕྱི་ཉལ་གྱིས་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་ལས་་
ཀ་བྱས་རུང་སྔར་བཞིན་ལྟོས་གྲོད་པ་མི་རྒྱགས་པ་དང་གོས་་་་
ཀྱིས་ལུས་པོ་དྲོད་ཀྱི་མེད།ཡང་ཚ་དང་བསྡུར་ཚེ་ངའི་བྱིས་་་་
དུས་ནི་སྐྱོ་སྣང་དང་དཀའ་སྡུག་ཁོ་ན་རེད”ཅེས་བཤད།
1959ལོའི་ཟླ་3ཚེས་28ཉིན།བགྲེས་སོང་བསོད་ནམས་་་་་་་་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་རང་ཉིད་ལ་བདག་པའི་ས་ཞིང་བགོས་་་་
པ་ནས་བཟུང་འཚོ་བ་ཇེ་ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད།དོན་སྙིང་ལྡན་
པ་ཞིག་ནི་བགྲེས་སོང་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡང་ཚ་་་་་་་་་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཉིན་དེར་སྐྱེས་པས་ཡང་ཚའི་མིང་ལ་ནམ་་
མཁའ་ཞེས་བཏགས།

“དུས་ཐུང་ལོ་60ཡི་ནང་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་མཆོང་སྐྱོད་བྱུང་་
ཡོད”བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཆེ་དགྲ་ལྷས།
དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་ནི་བོད་གསར་རྙིང་གི“དབྱེ་་་་་་་་་
མཚམས”ཡིན་པ་དང་འཛམ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་་་
གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ལམ་ཚད་རྡོ་རིང་ཡིན་པས་བོད་ལྗོངས་་་་་་་་
གདུག་རྩུབ་ནས་ཤེས་དཔལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་པ་དང་།སྲིད་
དབང་སྒེར་འཛིན་ནས་དམངས་གཙོའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་པ།
རྗེས་ལུས་ནས་ཡར་ཐོན་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་པ་བཅས་ཀྱི་འོད་སྟོང་
འཕྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་་་་་་་་་
རེད།ལོ་61གི་རིང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རིན་ཐང་་་་་་
བསྡོམས་འབོར་འཕར་ཚད་ལྡབ་206ཡིན་པ་དང་།གྲོང་་་་་་
ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་གྲོང་མི་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་ཡོང་འབབ་
ལོ་མང་བསྟུད་མར་གྲངས་གནས་གཉིས་འཕར་ནས་རྫོང་་་་་་་
དང་ཆུས་དབུལ་པོ་55དབུལ་ཞྭ་ཕུད་པ།རྫོང་ཆུས་དབུལ་་་་
པོ་ལྷག་མ་19དབུལ་ཞྭ་འཕུད་པའི་ཚད་གཞིར་སླེབས་ནས་་་་
ལྗོངས་ཡོངས་གཞི་རྩའི་ཆར་དབུལ་པོ་དབུལ་རྐྱང་བསལ་་་་་་་
ཐུབ་ཡོད།
ད་ཆའི་བོད་ལྗོངས་སྔར་བཞིན་གངས་རིས་བསྐོར་་་་་་་་་་
རུང་། མི་ཡུལ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།བརྗིད་་་་་་་་་
ཆགས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཐང་ཆེན་དུ་་་་
བོད་ཀྱི“ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་་་་་་་་
དྲན་གསོའི་ཉིན་མོ”ཐེངས་61པར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་ཆེད།མི་་
རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་རྒྱལ་དར་འོག་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་
ལའི་ཐང་ཆེན་དུ་མཉམ་ཞུགས་དྲན་རྟེན་འདྲ་པར་བརྒྱབ་་་་་་
ཡོད།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་ཐུབ་བསྟན་
ཚེ་འཕེལ་གྱིས“དེ་རིང་སེམས་འགུལ་ཚད་མེད་ཐེབས་པ་མ་་་
ཟད། ཧ་ཅང་སྐྱིད་པོ་འདུགའདི་ནི་ང་ཚོ་ཡར་ལངས་ཞིང་་
བྲན་ཚོས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་་་་་་་་་་་་་་
རེད”ཅེས་བཤད།
（《འོད་ཟེར་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར》2020ལོའི་ཟླ་3
ཚེས་29ཉིན་གྱི་པར་ངོས་གཉིས་པ་ནས་དྲངས）
（བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་བསྒྱུར།བདེ་སྐྱིད་དང་བསྟན་བཟང་་་་
གིས་ཞུས）

ནམ་མཁའ་དྭངས་ཤིང་དྲོད་འཇམ་ཉི་འོད་འོག་ཏུ་འཚོ་བར་རོལ།
—— བོད་ཀྱིས“ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་དྲན་གསོའི་ཉིན་མོ”ཐེངས་61པར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་པ།

བོད་ཀྱི་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱར་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་
ནས་ལོ་61འཁོར་བར་དྲན་གསོ་ཞུ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གནས་ཚུལ་་་་་
འབྱོར་གསལ།གསར་འགོད་པས་རང་སྐྱོང་་་་་་་་་
ལྗོངས་མི་སྤྱི་ཐིང་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར།
ལས་ཞུགས་ལས་གཏོད་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་
སྐོར་གྱི་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གི་་་་་་་་་་་་
ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་རབ་དང་རིམ་པ་སྔར་་་་་་་་
བས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ།ལས་ཞུགས་
སྔོན་ལ་བྱེད་པའི་སྲིད་ཇུས་ལག་བསྟར་དོན་་་་་་་་་་་་
འཁྱོལ་ལ་སྐུལ་འདེད་ཧུར་ཐག་གཏོང་བ་དང་།
ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་སྒྲུབ་གཉེར་དང་སྤྲོད་་་་་་་་་
མཁན་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་ལས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།
བདག་སྤྲོད་ཞབས་ཞུའི་གནོན་ཤུགས་ཆུང་དུ་་་་་་་་་
གཏོང་བ།འགྲོ་འོང་བྱེད་ཐེངས་ཉུང་དུ་གཏོང་་་་
བ་བཅས་བྱེད་ཆེད།《བོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་
སློབ་མའི་ཁྲོམ་རའི་ལས་ཞུགས་དང་རང་བརྟེན་་་་
ལས་གཏོད་ཀྱི་ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་དྲ་ཐོག་་་་་་་་
ནས་རེ་ཞུ་བྱེད་པ་དང་།དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བརྡ་ཐོའི》（བོད་མི་་་་་
སྤྱི་ཡིག［2019］ཨང་384）བླང་བྱ་གཞིར་བཟུང་།
2020ལོའི་ཟླ་4ཚེས་1ཉིན་ནས་བཟུང་།རང་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མའི་ཁྲོམ་རའི་་་་་་་
ལས་ཞུགས་ཀྱི་ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་དྲ་ཐོག་ནས་་་
རེ་ཞུ་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱ་ཆོག་པ་དང་།འབྲེལ་ཡོད་
དོན་ཚན་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཏེ།
གཅིགརང་ལྗོངས་ཀྱི་ཉིན་གང་ལམ་ལུགས་་
ཀྱི་མཐོ་སློབ་དཀྱུས་མའི་སློབ་ཐོན་སློབ་མ་ལས་་་་་་་
ཞུགས་བྱས་པའི་ལྗོངས་ནང་ཁུལ་གྱི་ཁེ་ལས་ཁགཁེ་ལས་ཀྱིས“བོད་ལྗོངས་སྤྱི་པའི་ལས་ཞུགས་་་་་་་་་་
ཞབས་ཞུ་དྲ་བའི་ཚོམས་ཆེན”（དྲ་གནས།http:
//218.206.180.132/）གྱི་དྲ་ཚིགས་སུ་གཅིག་་་
གྱུར་འཛུལ་བ་དང་།“ཚན་པ”ཞེས་པ་བསྣན་པ་
དང་ཐོ་འགོད་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་རྗེས“ལྗོངས་ནང་་་
ཁུལ་གྱི་ཁེ་ལས་ཀྱི་ལས་ཞུགས་ཁ་གསབ་རོགས་་་་་་་
དངུལ་རེ་ཞུའི”ནང་འཛུལ་ནས་ལྗོངས་ནང་ཁུལ་་་
གྱི་ཁེ་ལས་ཀྱི་ལས་ཞུགས་ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་་་
རེ་ཞུ་བྱ་ཆོགགཉིས།ལྗོངས་ཕྱིར་ལས་ཞུགས་ཐུབ་པའི་་་་་
སྐྱེས་ཁུངས་རང་ལྗོངས་ནས་ཡིན་པའི་ཉིན་གང་་་་
ལམ་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་དཀྱུས་མའི་སློབ་ཐོན་་་་་་་་
སློབ་མ（མཐོ་རྒྱུགས་གཏོང་སྐབས་ཐེམ་ཁུངས་་་་་་་
བོད་ནས་ཡིན་པའི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་་་་་་་་་་་་
མ）ཡི“བོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མའི་ལས་་
ཞུགས”ཀྱི་སྐད་འཕྲིན་ཞབས་ཞུའི་ཨང་གྲངས་སུ་་་
འཛུལ་བ་དང་།“ལས་སྒྲུབ་ཚོམས་ཆེན”ཞེས་པ་་
བསྣན་རྗེས“ལྗོངས་ཕྱིའི་ལས་ཞུགས་ཀྱི་ཁ་གསབ་་་
རོགས་དངུལ་རེ་ཞུའི”ནང་འཛུལ་ནས་ལྗོངས་་་་་་་
ཕྱིའི་ལས་ཞུགས་ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་རེ་ཞུ་བྱ་་་
ཆོགགསུམ། བོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་འགྲིམ་མྱོང་བའི་་་་

ཉིན་གང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་དཀྱུས་མའི་ལོ་་་
འདི་གའི་སློབ་ཐོན་སློབ་མ（སྐྱེས་ཁུངས་རང་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ནས་ཡིན་པ་དང་ལྗོངས་ཕྱིར་མཐོ་སློབ་་་་་་་་
འགྲིམ་པའི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མས་རང་་་་་་་་
གནས་སའི་མཐོ་སློབ་ལ་རེ་ཞུ་བྱས་ཏེ་ས་གནས་དེ་
གའི་ཞིང་ཆེན་དང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས།གྲོང་་་་་་་་
ཁྱེར་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གཞིགས་ནས་ལག་བསྟར་
བྱ་རྒྱུ）སློབ་གྲྭ་ཐོན་པའི་ལོ་འཁོར་དེར་ལས་ཞུགས་
ཀྱི་འདོད་འདུན་ཡོད་པ་མ་ཟད།ལས་ཀ་ཧུར་་་་་་་
ཐག་འཚོལ་མཁན་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་་་་
གྲོང་མིའི་མ་མཐའི་འཚོ་བའི་འགན་ལེན་ལོངས་་་་
སུ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་དང་།དཀའ་ངལ་་་་་་་
ཡོད་པའི་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་།ཡིག་་
ཚགས་དང་གཱ་བཟོས་པའི་ཁྱིམ་ཚང་དབུལ་པོ་་་་་་་་
བཅས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མ་དང་།
དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མི་སྣའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་་་་་་་
སློབ་ཐོན་སློབ་མ།དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཐོ་་་་་་་
སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མ།སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་རིང་སློབ་་་
སྐྱོར་དངུལ་བུན་ལོངས་སུ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་མཐོ་་་་་་་་
སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མ་བཅས་རེད།སློབ་ཐོན་་་་་་་་
སློབ་མས“བོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མའི་་་་་
ལས་ཞུགས”ཀྱི་སྐད་འཕྲིན་ཞབས་ཞུའི་ཨང་་་་་་་་་་་
གྲངས་སུ་འཛུལ་བ་དང་།“ལས་སྒྲུབ་ཚོམས་་་་་་་་་
ཆེན”ཞེས་པ་བསྣན་རྗེས“ཐེངས་གཅིག་རང་་་་་་་་་
བཞིན་གྱི་ལས་འཚོལ་ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་རེ་་་་
ཞུའི”ནང་འཛུལ་བ་ནས་ཐེངས་གཅིག་རང་་་་་་་་་་་
བཞིན་གྱི་ལས་འཚོལ་ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་རེ་་་་
ཞུ་བྱ་ཆོགབཞི།མི་སྤྱོད་ཚན་པས་ཁ་གསབ་རོགས་་་་་་་
དངུལ་རེ་ཞུ་བྱེད་པར་སྟབས་བདེ་ཡོང་ཆེད།
སྤྱི་ཚོགས་འགན་བཅོལ་གྱི་སྒྲུབ་གཉེར་དབང་ཚད་
གཞིར་བཟུང་།ཆ་རྐྱེན་དང་མཐུན་པའི་ལྗོངས་་་་
ནང་ཁུལ་གྱི་མི་སྤྱོད་ཚན་པ་ཁག་གིས་རང་ལྗོངས་་
ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མ་ལས་ཞུགས་བསྡུ་་་་་་་
ལེན་བྱས་རྗེས།ལྗོངས་ནང་ཁུལ་གྱི་གཞུང་ཁོངས་
ཁེ་ལས་དང་དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་་་་་་་་་་་་
ཚོགས་འགན་བཅོལ་འཇལ་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ་དང་་་་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་སྤྱི་སྡེ་ཚན་ལ་རེ་ཞུ་བྱ་ཆོག་པ་དང་།
བོད་སྡོད་ཀྲུང་དབྱང་ཁེ་ལས་ཀྱིས་ཐོ་འགོད་བྱེད་་་
སའི་ས་ཁུལ་གྱི་མི་སྤྱི་སྡེ་ཚན་ལ་རེ་ཞུ་བྱ་ཆོགརིམ་ཁག་མི་སྤྱི་སྡེ་ཚན་གྱིས་རེ་ཞུའི་ལས་་་་་་་་་
སྟེགས་བརྒྱུད།མི་སྤྱོད་ཚན་པ་ཁག་དང་མཐོ་་་་་་་་
སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མའི་རེ་ཞུའི་དཔྱད་ཡིག་ལ་་་་་་་
ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་དང་།ཞིབ་བཤེར་གྱི་ཚད་་་་་་་
གཞི་ལོན་རྗེས་མི་སྤྱོད་ཚན་པ་དང་མཐོ་སློབ་སློབ་་
ཐོན་སློབ་མས་ངེས་པར་དུ་ཤོག་ཐོག་དཔྱད་ཡིག་་་
རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྤྱི་སྡེ་ཚན་ལ་ཕུལ་ནས་ཐོ་་་་་་
འགོད་བྱེད་དགོས།

རང་ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐོན་སློབ་མའི་ཁྲོམ་རའི་ལས་ཞུགས་ཀྱི་ཁ་གསབ་རོགས་དངུལ་ཟླ་4ཚེས་1 ཉིན་ནས་བཟུང་དྲ་ཐོག་ནས་རེ་ཞུ་དང་
ཞིབ་བཤེར་བྱ་ཆོག་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་ཟླ་་་
3ཚེས་29ཉིན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།
གསར་འགོད་པར་ཉེ་ཆར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དངུལ་
ལོར་རྫུས་མར་ངོ་རྒོལ་ལས་དོན་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་་་
ཚོགས་འདུ་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར།ཉེ་བའི་་་་
ལོ་ཤས་རིང་།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དངུལ་ལོར་རྫུས་་་
མར་ངོ་རྒོལ་ལས་དོན་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་་་་་་་་
འདུའི་གཞུང་ལས་ཁང་གིས།དངུལ་ཁང་ལས་་་་་
རིགས་དང་དངུལ་རྩའི་སྒྲིག་གཞིའི་དངུལ་ལོར་་་་་
རྫུས་མར་ངོ་རྒོལ་གྱི་འབྲེལ་གཏུག་ལམ་སྲོལ་གྱི་་་་་་་
ལས་སྟེགས་ཀྱི་ནུས་པ་གང་ལེགས་བཏོན་ནས།
དུས་བཀག་ལྟར་འབྲེལ་གཏུག་པའི་ཚོགས་འདུ་་་་་
འཚོགས་པ་དང་།དངུལ་ལོར་རྫུས་མར་ངོ་རྒོལ་་་
གྱི་ཆ་འཕྲིན་སྙན་སེང་དང་སྤེལ་རེས་ལམ་སྲོལ་་་་་་་
འཐུས་སྒོ་ཚང་པོ་འཛུགས་པ།དངུལ་ལོར་རྫུས་་་་
མར་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་འཛིང་རགས་བཙན་་
པོ་སྐྲུན་པ་བཅས་བྱས་པ་རེད།2019ལོར་་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དངུལ་ཁང་ལས་རིགས་དང་་་་་་་་་
དངུལ་རྩའི་སྒྲིག་གཞིས་དངུལ་ལོར་རྫུས་མ་སྒོར་་་་
ཁྲི་69.7བསྡུས་ནས།དངུལ་ཁང་ལས་རིགས་་་་་་་་

དང་དངུལ་རྩའི་སྒྲིག་གཞིས་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་དངུལ་་་་
ལོར་རྫུས་མ་གཏོང་ནོར་ཤོར་རིགས་ཐར་པར་་་་་་་་
གཏན་ནས་བཏང་མེད་པ་རེད།
གསར་འགོད་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར།
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དངུལ་ལོར་རྫུས་མར་ངོ་རྒོལ་་་་་་་་
གཞུང་ལས་ཁང་གིས།2019ལོའི་དཔར་མ་ལྔ་་་་་
པའི་སྒོར་50དང་དེ་མན་གྱི་མི་དམངས་ཤོག་སྒོར་
གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རིམ་སྤོར་དང་ལས་མིར་གསོ་་་་་་་་
སྦྱོང་ལས་དོན་ཧུར་ཐག་སྤེལ་བ་མ་ཟད།ཁོངས་་་
གཏོགས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་དངུལ་བཤེར་འཕྲུལ་་་་་་་་་་
འཁོར་3169དང་།དངུལ་བཅོལ་དངུལ་ལེན་་་་་་
གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་335དབྱེ་་་་་་་་་་
འབྱེད་འཕྲུལ་འཁོར་376བཅས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་་
ནས། རང་ལྗོངས་སུ་2019ལོའི་དཔར་མ་གསར་
པའི་མི་དམངས་ཤོག་སྒོར་བདེ་བླག་ངང་འགྲེམས་
སྤེལ་བྱེད་པར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་འགན་ལེན་་་་
བྱས་པ་རེད།
(དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར།དོན་གྲུབ་དང་་་་་་་་་་
དབང་སྒྲོལ་སྐྱིད་ཀྱིས་ཞུས)

རང་ལྗོངས་ཀྱིས་ཐབས་མང་མཉམ་སྤྱོད་ཀྱིས་དངུལ་ལོར་རྫུས་མ་བཀག་འགོག་གི་འཛིང་རགས་བརྟན་པོ་བསྐྲུན་པ།
དངུལ་ཁང་ལས་རིགས་དང་དངུལ་རྩའི་སྒྲིག་གཞིས་
ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་དངུལ་ལོར་རྫུས་མ་གཏོང་ནོར་
ཤོར་བ་ཐར་པར་གཏན་ནས་མི་གཏོང་བ།

བསླབ་གཞི་སྒོ་རྩར་
སྐྱེལ་བ།

ཉེ་ཆར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་
རྫོང་གིས་སློབ་གསོ་པུའི“སློབ་གྲྭ་ནས་ཁ་བྲལ་་་་་
ཡང་བསླབ་གཞི་དང་ཁ་མ་བྲལ་བ་དང་།སློབ་་
མཚམས་བཞག་ཀྱང་སློབ་ཁྲིད་མཚམས་མི་་་་་་་་་་
འཇོག་པའི”བླང་བྱ་ལྟར་རིམས་ནད་ལས་སློབ་་
མའི་སློབ་ཚན་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཚད་ཆུང་་་་
དུ་གང་ཐུབ་བཏང་ནས། དུས་ཐོག་ཏུ་བསླབ་་་་
གཞི་སློབ་མའི་ལག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་རེད།
འདི་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་
རྫོང་རྒྱ་མ་ཤང་སློང་མདའ་གྲོང་ཚོའི་ལས་བྱེད་་་
པས་སློབ་མའི་བསླབ་གཞི་ཁྱིམ་བདག་གི་ལག་་་་
ཏུ་སྤྲོད་བཞིན་པ།

ཞོགས་པའི་མཚམས་སྤྲིན་སྟུག་པོར་འཁྲིགས་པའི་་་་་་་་་་་
སྐབས་སུ་གསར་འགོད་པ་རྫ་ཆུའི་ངོགས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་གཞུང་་
ལམ་303བརྒྱུད་ལྷོ་རོང་རྫོང་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་དུ་བསྐྱོད།
ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་གྱི་ཨར་འདམ་གཞུང་ལམ་གཡས་གཡོན་་
དུ་བཙུགས་པའི“བོད་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལྗོན་་་་་་་་་་་་
ཤིང”གསར་འགོད་པའི་མིག་ལམ་དུ་འཆར།
“བོད་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལྗོན་ཤིང”དུ་གྲགས་་་
པ་དེ་ནི་མཉམ་དུ་བཏབ་པའི་སྦྱར་པ་དང་རྒྱ་ལྕང་སྡོང་རྐང་་་
གཉིས་ཡིན་ཞིང་།ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་ཚོའི་ངག་རྒྱུན་དུ་སྔོན་མ་་་
ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་ཚོར་་་་
བཅའ་སྡོད་བྱེད་རིང་ཐེངས་དང་པོའི་བོད་རྒྱའི་ཁྱོ་ཤུག་་་་་་་་་་
གཉིས་ཀྱིས་ལྗོན་ཤིང་དེ་གཉིས་བཏབ་སྟེ།ཁོ་གཉིས་ཀྱི་མི་ཚེ་
ལྗོན་ཤིང་དེ་གཉིས་ལྟར་རྩ་བ་ཚུགས་ཤིང་ལོ་འདབ་རྒྱས་པར་
ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་མཚོན་པར་བྱས།
“གཏམ་རྒྱུད་དེ་ད་བར་གྲོང་ཚོར་གྲགས་བཞིན་་་་་་་་་་་་་་
ཡོད”ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་པ་སངས་ཚེ་་་་་
རིང་གིས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མེ་ཏོག་ད་བར་ཤོ་པ་མདོ་་་
གྲོང་རྡལ་དུ་བཞད་བཞིན་པའི་སྐོར་བརྗོད་བྱུང་།
པ་སངས་ཚེ་རིང་གིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར།ཤོ་པ་མདོ་་་་་་་
གྲོང་རྡལ་གྱི་མི་རིགས་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་དེ་སྔ་ཤོས་་་་
སུ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ནས་དར་འགོ་ཚུགས་པ་དང་།1910
ལོར་སི་ཁྲོན་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྲོར་ཧྥུང་གི་དཔུང་སྡེ་ཞིག་རྒྱུ་རྐྱེན་་་་་་་
གང་རུང་གིས་རྐྱེན་པས་ཤོ་པ་མདོ་རྫོང་དུ་སྡོད་དགོས་བྱུང་།
དམག་མི་ལ་ལ་ས་གནས་དེ་གའི་བུ་མོ་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་་་
རྗེས།རྒྱ་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་གང་མང་གནས་་་
དེར་དར།ད་ཆ་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་སྲིད་གཞུང་གི་ལྷོ་ངོས་་་

རི་འདབས་སུ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བང་སོ་
བསྡོམས་150ཙམ་ཡོད་པ་རེད།
ཐག་ཉེ་ཤོས་ནས་བརྗོད་ན།ཤོ་པ་མདོ་བ་དང་མི་་་་་་་་་་་
རིགས་གཞན་དབར་འབྲེལ་འདྲིས་རྒྱ་ཁྱབ་བྱུང་བ་དེ།
དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པ་བོད་དུ་སྐྱོད་སྐབས་སུ་ཡིན་པ་དང་།
1950ལོའི་ཟླ་11པར་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པས་ཆབ་མདོར་
བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་རྗེས་ཧྲི་ཤོག་52ཀྱི་ཐོན་154ཡི་་་་་་་་་་་་
དམག་སྒར་ཞིག་ད་ལྟའི་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་དུ་བཅའ་སྡོད་་་་
བྱས།

2019ལོའི་ཟླ་9ཚེས་29ཉིན་ཤོ་པ་མདོ་དགོན་སྡེ་དོ་་་་་་་་
དམ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་དགོན་སྡེའི་དགེ་འདུན་པ་སྒྲིག་འཛུགས་་་་་་
བྱས་ནས་ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་70འཁོར་་་་་་་་
བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་རིག་རྩལ་བྱེད་སྒོ་དང་གཟེངས་་་་་་་་་་
བསྟོད་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་པ་དང་།ཐག་འཐེན།བྱེ་སྒྱེ་་་་་་
འདེགས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲན་བསྡུར་སྤེལ་བས་གང་སར་་་་་་་་་་་
དགའ་སྤྲོའི་རྣམ་པས་ཁེངས།དགོན་སྡེ་དོ་དམ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་་
ད་དུང“བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྤྱི་་་་་་་་
ཚོགས་དང་འཚམ་མཐུན་ཡོང་བའི་བསྟན་དོན་འགྲེལ་་་་་་་་་་་་
བཤད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་འགྲན་བསྡུར”ལ་བྱ་དགའ་འཐོབ་་་་་
མཁན་ལ་གཟེངས་བསྟོད་བྱས་པ་རེད།
“བོད་དུ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་ནི་་་་་
མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་མགོ་རྟིང་བསློགས་ནས་མང་་་་་་་
ཚོགས་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་དུ་འཇུག་ཆེད་་
ཡིན་པ་དང་།ང་ཚོ་ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་མི་སྣའི་ཐོག་་་་་་་་
མའི་བསམ་འདུན་ནི་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་རྣམས་ད་ཆའི་་་་་་
བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱུར་ཁ་ཏ་བསླབ་བྱ་བྱ་རྒྱུ་དེ་་

ཡིན་པས།དེ་གཉིས་དབར་འགལ་ཟླ་མེད།ང་ཚོའི་ཐོག་་་་་་
མའི་བསམ་འདུན་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་་་
དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱས་ཚེ།གཞི་ནས་རྒྱལ་སྐྱོང་འགྲོ་ཕན་་་་་་
ཡོང་ཐུབ།ཤོ་པ་མདོ་དགོན་པས་ཟླ་རེར་རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་་་་་
གཅེས་ཀྱི་ནང་དོན་གཅིག་སྡུད་སློབ་སྦྱོང་གི་བྱེད་སྒོ་ཐེངས་་་་་
བཞི་སྤེལ་ནས་ན་གཞོན་དགེ་འདུན་པའི་རྒྱལ་གཅེས་རིང་་་་་་
ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་གི་ཡོད”ཅེས་ཤོ་པ་་་་་་་
མདོ་དགོན་པའི་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཨུ་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་་་
ལས་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་ཚེ་རྒྱལ་གྱིས་བརྗོད།
བསྟན་འཛིན་དགྲ་འདུལ་འདི་ལོ་ལོ་40ལ་སླེབས་པ་་་་་་་
དང་ལོ་18ལ་ཤོ་པ་མདོ་དགོན་སྡེའི་གྲྭ་པ་བྱས།“སྔོན་མ་་་་་་་
ཁྱིམ་ཚང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཆ་རྐྱེན་ཞན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མུ་་་་་་་་་
མཐུད་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་ཐུབ་མེད།ད་ཆ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྲིད་ཇུས་བཟང་པོའི་འོག་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཇེ་ལེགས་སུ་ཕྱིན་
པས། ང་སེམས་ལྷོད་པོས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་གཞོལ་་་
བཞིན་ཡོད”ཅེས་བཤད།
“མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཤོ་པ་མདོའི་མི་་་་་་་་་
དམངས་ཀྱི་ཁྲག་རྒྱུན་དུ་འདྲེས་ཡོད”ཅེས་པ་སངས་ཚེ་རིང་་་
གིས་བཤད།
འདི་ལོ་ལོ་51ལ་སླེབས་པའི་སྨིན་དྲུག་གི་བུ་མོ་གཉིས་་་་་
ཀྱི་མག་པ་ནི་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་དང་བུ་མོ་ཆུང་བ་ཟླ་ལགས་སི་
དང་མག་པ་མ་ཐུའུ་ཧྭ་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་ས་ནས་ངོ་ཤེས་ཏེ་་་་་་་་་་
2015ལོར་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་།མ་ཐུའུ་ཧྭ་ནི་སི་ཁྲོན་་་་
ཕན་ཀྲེ་ཧྭ་ནས་ཡིན་པ་དང་ད་ཆ་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་དུ་སྡོད་
ཀྱི་ཡོད།
སྨིན་དྲུག་གིས་མི་རིགས་གང་ཡིན་ཁྱད་པར་མེད།
མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཚོ་བར་རོལ་རྒྱུ་དེ་་་་་་་་་
འགག་རྩ་རེད་ཅེས་བཤད།

བརྩེ་བ་སྤུན་ལས་ལྷགདུང་བ་མཚོ་ལས་ཟབ། ——ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷོ་རོང་རྫོང་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་གྱི་མཐོང་ཐོས།